

Mads Davidsens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster

Taler

Mads Davidsen
Biskop over Fyens Stift

Dato

28. april 2023

Sted

Odense Domkirke

Johanne Andersen, Ruth Vermehren og Edith Brenneche Petersen. Det er i dag 75 år siden, de tre kvinder, den 28. april 1948 stod heroppe ved højalteret i Odense Domkirke. De stod lidt på afstand af Claus Bergs altertavle, hvor man kan se de barske scener fra Jesu korsfæstelse.

I skibet sad godt 2000 kirkegængere klempt sammen, og udenfor Domkirken var folk stimlet sammen på gader og stræder. Alle var de bevidste om, at denne dag var en historisk begivenhed. Dagen hvor biskop Øllgaard modigt havde valgt at ordinere de første kvindelige præster.

Sikke et mod! Både fra biskoppen og de tre gæve kvinder. Modstanden forud for ordinationen var massiv. Debatten havde bølget frem og tilbage i årevis forinden.

Selvom kvinder havde fået stemmeret til folketinget i 1915, og man i 1921 indførte loven om kvinders ret til at bestride offentlige embeder, så gjaldt denne lov ikke embeder i militæret og folkekirken.

En meningsmåling viste, at op mod 90% af menighedsrådene var imod kvindelige præster i 1921, en modstand der i 1943 stadig gjaldt 40% af befolkningen.

Forud for dagen havde 514 præster fra hele landet samlet sig i protest. De proklamerede deres modstand offentligt fra alle landets prædikestole. Man må derfor forstille sig, at stemningen har været højspændt, at man har kunnet mærke både modstanden og glæden i kirken den dag i 1948.

Modstanden mod kvindelige præster giver stadig ekko i folkekirken i dag. Vi har stadig grupper, der er modstandere af kvindelige præster. Ikke fordi de er imod kvinder, men fordi Paulus skriver, at kvinder ikke må lære og tale i forsamlinger.

Men der står jo så meget i Bibelen. Og modstanden mod kvindelige præster har gjort, at vi rent glemmer at fremhæve den betydelige rolle, som netop kvinderne har i mange af de Bibelske skrifter.

Jeg har i dag valgt at læse en af disse tekster, hvor kvinderne netop har en fremtrædende rolle.

I Markusevangeliet hører vi, hvordan det er tre kvinder, der bliver fremhævet som vidner til Jesu korsfæstelse. Som de tre kvindelige præster stod og så på korsfæstelsen på den smukke altertavle her i Odense Domkirke, så er det også tre kvinder, der bliver fremhævet som vidner på Jesu korsfæstelse i Bibelen. Maria Magdalene, Maria Jakobs mor og Salome. De står lidt på afstand af korsfæstelsen og betragter begivenhederne. Bemærk hvordan Markus fremhæver kvinderne, som modige vidner på korsfæstelsen, netop på det tidspunkt, hvor alle de mandlige disciple er flygtet af frygt for romere og jøder, fordi de enten har svigtet eller forrådt Jesus.

Evangelisten Markus giver kvinderne en fremtrædende rolle. Det er en kvinde, der salver Jesus i Betania, det er kvinderne, der er de første vidner på opstandelsen. Der er med andre ord ingen tvivl om, at kvinderne har en vigtig betydning i Bibelen, at det er dem, der skal videreføre evangeliet i de første menigheder, og det er dem, der overbringer det glædelige budskab om Jesu opstandelse.

Vi kan således følge kvinderne ikke alene hos Markus, men også hos Matthæus, Lukas og Johannes. Og paradoksalt nok, så hører vi også, hvordan apostlen Paulus, ham som oprindeligt gav anledning til modstanden mod kvindelige præster, byggede sine menigheder op omkring både kvinder og mænd. Paulus skriver, at man ikke skal skelne mellem hedning og jøde, mand og kvinde, som vi skal høre det senere i gudstjenesten i dag.

Det var altså kvinderne, der begyndte, det var kvinderne, der løb ud til graven, og det var kvinderne, der kom først med budskabet om Jesu opstandelse. Dermed er det også kvinderne, der er de første forkyndere, og kvinderne der i de

første menigheder blev symbol på menighedens tro på Jesus Kristus som Guds søn.

Kvinderne var helt centrale i de første menigheder.. Det er først senere, man kan læse, hvordan også de bibelske forfattere indoptog samfundets syn på kvinderne som det svage køn. Således forsvinder kvinderne ud af billedet, idet kirken begynder at organisere sig som en kirke med biskopper og præster.

Det skulle tage flere tusind år at frigøre sig fra denne embedsforståelse. Og det er den selvsamme modstand, vi kæmper imod også den i dag. Derfor er der god grund til at fejre, at kvinderne og Folkekirken har sejret.

I dag fejrer vi de første kvindelige præster. Vi fejrer dem med kvindelige salmedigtere, vi fejrer dem med festskrift og gudstjeneste. Vi fejrer, at vi i dag har en kirke, hvor størstedelen af vores præster er kvinder.

Men vi fejrer også, at vi gennem vores oplyste læsning af bibelen har udfordret kirken i synet på kvinder og køn. Nye læsninger har gjort os klogere på, hvorfor Bibelen bliver ved at være relevant og vedkommende også i dag.

Fejringen i dag er derfor ikke alene en fejring af de første kvindelige præster. Det er en markering af, at vi skal blive ved med at udfordre os selv og vores kirke. Vi skal udfordre vores syn på kvinder, køn og ligestilling. Og kampen er på ingen måde kæmpet til ende. Vi er fortsat undtaget ligestillingsloven i Folkekirken, hvor man kan fravælge at ansætte kvindelige præster. Vi er fortsat kirke i en verden, hvor kvindelige præster er undtagelsen, og hvor kirken mange steder er ensbetydende med kvindeundertrykkelse, forfølgelser af homoseksuelle og intolerance overfor andre synspunkter og religioner.

Derfor fejrer vi i dag de tre modige kvinder, Johanne Andersen, Ruth Vermehren og Edith Brenneche Petersen, der som de første for 75 år tilbage stod her i Odense Domkirke. De stod lidt på afstand af korset, da biskop Øllgaard og de øvrige præster lagde hånden på deres hoveder og bad for dem ved deres ordination. Vi fejrer disse modige kvinder i bevidstheden om, at der fortsat er en kamp vi skal kæmpe. Vi beder i dag til, at vores Luthers Evangeliske kirke, Den Danske Folkekirke må fortsætte ad samme spor. At vi som kirke fortsat tør holde fanen højt og være den mest oplyste, tolerante kirke i verden, og at vi tør fortsætte den kamp for frihed og lighed, som begyndte ikke alene i 1948, men

med de første kvinder i Bibelen.

Tillykke med dagen

Lov tak og evig ære være dig, hvor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du som var, er og bliver en sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed

Amen

Kilde

fyensstift.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Kvindebevægelsen, Prædiken

Relateret

Peter Skov-Jakobsens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
30. april 2023

Henrik Wigh-Poulsens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
28. april 2023

Marianne Gaardens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
28. april 2023

Thomas Reinholdt Rasmussens prædiken i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
28. april 2023

Louise Shack Elholms tale i anledning af 75-året for ordinationen af de første af kvindelige præster
28. april 2023

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mads-davidsens-praediken-i-anledning-af-75-aret-for-ordinationen-af-de-forst-af-kvindelige-praester>